

M.G. de Koning

Wat doen we:

TROUWEN OF SAMENWONEN?

Wat God heeft samengevoegd ...

Oude Sporen 2008

INHOUD

Vooraf	5
1. Samenwonen	7
Gij zult (niet).....	7
Samenwonen in opmars	7
Samenwonen weerspiegelt de samenleving	8
Enkele ontwikkelingen	9
Echtscheiding.....	9
Daling geboorten.....	10
Emancipatie	10
Seksuele vrijheid	11
Keuzevrijheid	11
Onderzoeken	12
De belangrijkste relatie	12
De mens, een relationeel wezen	13
De relatie met God verbroken	13
De relatie met God hersteld	14
Hoe ga ik de relatie met de Heer Jezus aan?	15
De bron	16
Samenwonen: een slechte of een goede vrucht?	16
Stabiliteit	16
Trouw.....	17
Normbesef.....	17
2. Het huwelijk	19
Oorsprong	19
De eerste relatie.....	19
Adam en Eva-Christus en de gemeente	20
Het celibaat	20
Verbod om te trouwen	21
Terug naar het begin.....	22
Eensluidend getuigenis	22
Verlaten, aanhangen, één vlees	23
Verlaten	23
Ouders	24

Aanhangen	25
Samenwonen is niet 'aanhangen'	25
Een gesprek	26
Ik heb geen man.....	27
De huwelijkssluiting.....	28
Boterbriefje?.....	28
Eén vlees	29
Totale eenheid	30
Die twee	31
Wát God heeft samengevoegd.....	31
En als het niet gaat?	32
3. Het huwelijk praktisch bekeken	33
Richtlijnen.....	33
Drie groepen	33
Trouwen is volkomen geoorloofd	34
Mits in de Heer.....	35
4. Verschil tussen man en vrouw	36
Verschillen	36
Ontstaan van het verschil.....	36
Emancipatiestreven	37
De vrouw als hulp.....	37
Aanval op het verschil.....	38
Waardering van het verschil.....	39
Verstand krijgen van zijn vrouw	39
5. Tips voor een gelukkig huwelijk	41
Trouw.....	41
Beheers je denken	42
Ontvlucht de hoererij.....	43
Open zijn	43
Gesprek.....	44
Gods Woord en gebed	45
6. Het gezin	46

Het Vaderhuis	46
Kinderwens	46
Kinderen horen erbij	47
Ontbinding van het gezin, gevolgen voor de kinderen	48
Een beschermende driehoek	49
Geen kinderen willen	50
Gods opdracht	51
Zorg voor het gezin	51
Góds doel	52
Conclusie	52

VOORAF

‘Het Zoeklicht’ vroeg mij of ik een boekje wilde schrijven over het thema ‘trouwen of samenwonen’. Daaraan is grote behoefte, wist men. Ik kon mij helemaal in dit verzoek vinden. Het onderwerp is niet alleen van belang voor ‘Zoeklichtlezers’ en hun familie, maar verdient vast en zeker algemene aandacht.

We leven in een tijd dat het verschil tussen trouwen en ongehuwd samenwonen volledig vervaagt. Voor maatschappijkritische christenen die trouw willen blijven aan Gods Woord, blijft echter de vraag: wat is Gods wil? Staat er iets in de Bijbel over het ongehuwd samenwonen waaruit blijkt dat dit een door Hem gegeven en dus toegestane relatievorm is? En zo niet, is het dan misschien een manier van samenleven die Hij in de loop van de tijd heeft gegeven en dus door Hem wordt erkend? En hoe zit het dan met het huwelijk? Waaruit blijkt dat dit door Hem gegeven en erkend is?

Op deze en andere vragen die met het thema ‘trouwen of samenwonen’ te maken hebben, zal ik in dit boekje ingaan. Dat zal ik doen aan de hand van de Bijbel. De norm van Gods Woord kan niet worden aangetast door de tand des tijds en niet achterhaald worden door maatschappelijke ontwikkelingen. Het blijft in alle tijden het onveranderlijk ijkpunt voor alle van tijd tot tijd opduikende nieuwe verschijnselen.

Het onderwerp is boeiend. Het kent veel aspecten. Het betreft de fundamenteën van onze maatschappij. Daarom is het van onmeetbaar belang hierover helder te zijn. We dienen elke nieuwe, jonge generatie het meest door hun een duidelijk handvat te geven. Niet in het minst door onze eigen manier van leven, maar ook door hen te brengen naar het onveranderlijk fundament dat door God is gelegd en dat ook zij op hun beurt weer kunnen doorgeven. Zolang dat nog nodig is, want de tijd is kort.

Dit boekje is bedoeld om (jonge) mensen te helpen een bijbels verantwoorde keus te maken als ze deze twee relatievormen overwegen: samenwonen of trouwen? Moge de Heer het daartoe zegenen.

Middelburg, januari 2004

Reageren? Dat kan. Mail, bel of schrijf naar:

E-mail: ger.de.koning@gmail.com

Tel. +31 (0)118 638458

4335 CX, Mortierestraat 18

1. SAMENWONEN

Gij zult (niet)...

Wat zou het eenvoudig zijn als er over de relatie tussen een man en een vrouw ergens in de Bijbel stond: 'gij zult trouwen' of 'gij zult niet samenwonen'. Dan zou ik me niet verder hoeven in te spannen om het onderwerp van dit boekje uit te werken. Ik zou gewoon kunnen verwijzen naar een bepaald vers in de Bijbel. De Bijbel zou, als het eind van alle tegenspraak, hebben gesproken. Hoewel... nu ik dit zo zeg, rijst de vraag: is het echt waar dat, zelfs in geval er geboden of verboden zouden zijn van die strekking, er geen vragen over trouwen of samenwonen zouden bestaan?

Als ik aan andere duidelijke geboden van God denk, blijkt mijn veronderstelling niet te kloppen. Te veronderstellen dat, als God heeft gesproken, dit het eind zou zijn van alle tegenspraak, strookt niet met de werkelijkheid. De mens heeft zijn hele geschiedenis door bewezen dat hij zich gewoon niet houdt aan zelfs de meest duidelijke geboden. Dat was al zo in het paradijs. God had tegen de mens gezegd niet van een bepaalde boom te eten, maar hij deed het toch. Later gaf Hij aan Israël zijn tien geboden. Israël overtrad ze alle. Het zou met een gebod of verbod ten aanzien van trouwen of samenwonen niet anders zijn gegaan. Daarom is het goed om na te gaan wat de bedoeling is van trouwen of samenwonen, waar komt het vandaan en waar staat het voor. Laten we eerst eens kijken naar de oorsprong van samenwonen.

Samenwonen in opmars

Samenwonen rukt op, het is in. Met samenwonen bedoel ik dan 'ongetrouwd samenwonen'. Steeds vaker kiezen jonge mensen voor deze relatievorm.

Even terug in de tijd. Tot het begin van de jaren '60 van de vorige eeuw werd er ook al, maar dan sporadisch, ongehuwd samengewoond. Je kunt gerust zeggen dat samenwonen tot die tijd een uitzonderlijk verschijnsel was. Zulke uitzonderingen konden toen beslist niet op algemene instemming rekenen. Het werd niet geaccepteerd, want het week af van wat in die tijd door de samenleving normaal werd geacht, en normaal was dat men trouwde. Maar als een gewoonte, hoe goed en bijbels die gewoonte ook is, niet meer is dan een gewoonte, is de duurzaamheid ervan beperkt. Als jij niet weet waarom iets gedaan wordt, loop je soepel mee met veranderingen, zeker als die veranderingen beter aansluiten bij jouw beleving.

Omdat ongehuwd samenwonen steeds vaker voorkomt, verdwijnt het niet-normale, uitzonderlijke karakter ervan. In plaats van afwijzing ontstaat een steeds grotere acceptatie: het wordt in toenemende mate normaal gevonden. Vanaf de genoemde jaren '60 zie je hoe een omslag plaatsvindt in het tot dan toe normale patroon van de relatievorming. Het ongehuwd samenwonen begint zijn opmars en wordt tot de breed geaccepteerde vorm van samenleven van vandaag.

Als jij als ongetrouwde vrouw het ongehuwd samenwonen een aantrekkelijke relatievorm vindt, sluit dat aan bij de trend die vanaf 1975 in gang is gezet: van de vrouwen die tussen 1975 en 1980 27 jaar werden, had een kwart ooit samengewoond. Tien jaar later was dit aantal gegroeid tot bijna de helft.

Samenwonen weerspiegelt de samenleving

Nu moet je niet denken dat de opkomst van ongehuwd samenwonen een op zichzelf staand verschijnsel is. Het maakt deel uit van een aantal andere ontwikkelingen in onze Westerse samenleving. Het is goed daar oog voor te hebben. Door die ontwikkelingen kiezen steeds minder jonge mensen voor het traditionele relatie- en gezinsmodel, waardoor dit ook steeds meer van zijn invloed verliest. Op die ontwikkelingen sluit de relatievorm 'ongehuwd samenwonen'

naadloos aan. Maar dat niet alleen, ongehuwd samenwonen weerspiegelt deze veranderingen ook.

Wie ongehuwd samenwoont, heeft een relatievorm gekozen die past bij het geestelijk klimaat van de huidige maatschappij. Kort gezegd hebben de ontwikkelingen gevoerd tot de volgende geestelijke instelling en doelstelling: het hoogste goed in het leven is het bevredigen van mijn persoonlijke verlangens en genoegens, en het invulling geven aan mijn persoonlijke vrijheid. In die doelstelling past samenwonen beter dan trouwen.

Enkele ontwikkelingen

Wat zijn dan de ontwikkelingen die hebben bijgedragen aan de populariteit van ongehuwd samenwonen? Een onderzoek¹ ernaar, werpt er licht op. De uitkomsten van dit onderzoek geven aanleiding tot enkele conclusies.

Echtscheiding

De opkomst van ongehuwd samenwonen valt samen met een spectaculaire groei in het aantal echtscheidingen. In 1964 hadden we in Nederland een krappe 6000 echtscheidingen, rond de eeuwwisseling was dat aantal meer dan verzesvoudigd². Volgens de Nationale Raad voor familiebetrekkingen in de USA is de trend dat tweederde deel van de nieuw gesloten huwelijken op de een of andere manier zal stranden. Geen aantrekkelijk vooruitzicht voor wie wil gaan trouwen. Je bedenkt je dan nog wel een keer!

Scheiding is in de loop van de tijd steeds meer een oplossing voor relationele problemen geworden. Mensen denken niet: 'Ik heb de

1 Katelijne Van den Brande, '*Ongehuwd samenwonen, Betekenissen van de relatie en de leefvorm*', 1996, Leuven/Apeldoorn.

2 Het Persbericht van het Centraal Bureau voor de Statistiek, 6 februari 2002, meldt dat in 2001 het aantal echtscheidingen fors steeg tot een recordhoogte van 37,5 duizend.

ander trouw beloofd', maar gaan uit van: 'Wat voel ik nog voor de ander?' Het huwelijk wordt ervaren als een blokkade voor de oplossing van relationele problemen. In het lossere verband van ongehuwd samenwonen is die blokkade nauwelijks aanwezig. De overheid werkt bovendien stevig mee aan een eenvoudiger maken van ontbinding van een huwelijk.

Daling geboorten

Een andere ontwikkeling is de daling van het aantal geboorten. Dat komt door: uitstel van ouderschap, een lager aantal kinderen per gezin, bewuste kinderloosheid. Heb je het gezegde: 'Kinderen zijn hinderen' wel eens gehoord? Vroeger betekende het dat kinderen wel eens lastig kunnen zijn, je rust verstoren, je geduld beproeven. De betekenis is nu dat kinderen een belemmering vormen om je vleugels uit te slaan, je eigen carrière op te bouwen en je eigen vertier te zoeken. Een gezin met kinderen wordt steeds meer als een belemmering voor de individuele vrijheid ervaren.

Emancipatie

Het zal je niet verbazen dat ook de emancipatie van de vrouw een behoorlijke rol speelt in de maatschappelijke veranderingen. Je ziet dat o.a. in haar deelname in het arbeidsproces. Een logisch gevolg daarvan is dat ze daarbij ook ambities heeft.

Het gaat niet om het werken op zich; ook in de Bijbel kom je tal van hardwerkende vrouwen tegen; lees bijvoorbeeld Spreuken 31 maar eens. Het gaat om het motief: waaróm wil de vrouw per se werken? Ze wil zich ontworstelen aan het traditionele beeld, dat zij als vanzelfsprekend de zorg voor gezin en huishouding op zich neemt. Die worden beleefd als een belemmering voor de individuele ontplooiing.

Seksuele vrijheid

Waar je ook niet omheen kunt, is het gegeven dat sinds de jaren '60 van de vorige eeuw de seksuele vrijheid sterk is toegenomen. Het is achterhaald om de seksualiteit uitsluitend met het huwelijk te verbinden. Geslachtsgemeenschap voor het huwelijk is niet meer verkeerd of zondig. Geslachtsgemeenschap mag zelfs plaatsvinden zonder enig huwelijksperspectief. Het gedrag is ernaar: steeds meer mensen hebben als ongehuwden seksuele contacten.

Je zult met mij kunnen vaststellen dat deze veelgeprezen seksuele vrijheid niet beperkt is gebleven tot geslachtsgemeenschap tussen een ongehuwde man en vrouw, of jongen en meisje. De vrijheid is ruimer geworden. Homoseksualiteit is of wordt uit de taboesfeer gehaald. Men vecht ervoor, en met succes, dit als een normale vorm van seksualiteit in onze maatschappij geaccepteerd te krijgen. Het door homo's verkregen recht om te trouwen is daarvan een resultaat.

Keuzevrijheid

Samenwonen is een uiting van de fundamentele keuzevrijheid die vooral jongvolwassenen als een fundamenteel recht zien. Ze willen zelf kiezen, zelf beslissen, hun eigen gang gaan. Iedereen heeft zijn eigen leven en is daarin vrij. Het gaat erom of men gelukkig is met zijn manier van leven, of men zich er goed bij voelt. Anderen moeten zich daarmee niet bemoeien. Tradities zijn aardig maar mogen geen levenswijze opleggen. Keuzes zijn tegenwoordig minder dwingend voorgeschreven door kerk, buurt en familie.

Ook is er meer te kiezen. Je kunt kiezen uit gehuwd of ongehuwd samenwonen met eventueel een samenlevingscontract. Meer dan vroeger kiest men zelf of en op welke leeftijd men hoeveel kinderen wil. Ook de dagelijkse gang van zaken in het huishouden gebeurt niet meer naar het vastgelegde patroon van vroeger.

Onderzoeken

De onderzoeken die ik heb aangehaald, tonen de uitkomsten zoals de onderzoekers die hebben gezien. Zij hebben hun onderzoek verricht 'onder de zon'. Ze hebben God er niet bij betrokken. Dat wil niet zeggen dat hun onderzoek niet goed was en dat de uitkomsten geen goede voorstelling van de zaken geven. Ik denk dat de onderzoekers goed werk hebben verricht en dat hun uitkomsten een juist beeld geven van wat er in de samenleving speelt. Maar wat moet je ermee?! Het gaat toch om de zin van het leven? Het volgen van ontwikkelingen en het vaststellen dat de inhoud of kwaliteit van het leven een zekere verandering ondergaat, is in dit geval slechts een interessante bezigheid. Maar als er geen conclusies aan worden verbonden ten aanzien van het ware leven, is het een nutteloos tijdverdrijf.

In de Bijbel is een heel 'boek' gewijd aan de zin van het leven. Dat bijbelboek heet Prediker. De Prediker is een man die alles heeft onderzocht en uitgeprobeerd wat het leven heeft te bieden. Na elk onderzoek, na elke ervaring, stelt hij vast: het is allemaal *'ijdelheid en najagen van wind'* (zie o.a. Prediker 2 vers 11, 26). Het hele leven is zinloos en waardeloos *als je God niet bij je onderzoek en beleving betreft*. Dit is zeker ook van toepassing op de onderzoeken die zijn gedaan naar de relaties tussen mensen. Die relaties krijgen pas hun volle betekenis én waarde als ze worden aangegaan en beleefd zoals God ze heeft bedoeld.

De belangrijkste relatie

Voor ik verder inga op de twee relatievormen die onderwerp van dit boekje zijn, wil ik het eerst met je hebben over de allerbelangrijkste relatie in het leven van een mens. Deze relatie is de basis om optimaal te kunnen functioneren in alle andere relaties die het leven biedt. En optimaal functioneren betekent optimaal genieten en gelukkig zijn. Het ontbreken van die relatie maakt het leven tot een hel of tot een schijnvertoning van geluk. Ik doel op jouw relatie met God en met de Heer Jezus.

Relaties bestaan omdat God bestaat. Zonder God zouden er geen relaties bestaan. Hij heeft de verhouding bepaald tussen *alle* elementen in Zijn schepping. Wanneer de mens daarin ingrijpt, ontstaat er chaos. Denk maar eens aan het menselijk ingrijpen in natuur en milieu. Relaties tussen mensen onderling lopen stuk als er geen relatie is met Hem die de relatie heeft gegeven.

De mens, een relationeel wezen

Een mens is een wezen dat leeft door middel van relaties. Hij kan goed functioneren als hij een relatie heeft met een ander mens, of met meerderen. Een mens in eenzaamheid, zonder contact met anderen, functioneert eigenlijk niet als mens. Relaties met anderen zijn nodig om je persoonlijkheid te vormen. God heeft dat in de mens gelegd. Op de eerste bladzijden van de Bijbel heeft God het al gezegd: *'Het is niet goed dat de mens alleen zij'* (Genesis 2 vers 18). Dat is nu precies wat ook de Prediker heeft geconstateerd: *'Twee zijn beter dan één'* (Prediker 4 vers 9).

Toen God Adam en Eva geschapen had, kwam Hij in de avondkoelte in de hof bij hen om met hen contact te hebben (Genesis 3 vers 8, 9). Hier zie je heel duidelijk dat God met de mens omgang wil hebben. Maar in Genesis 3 zie je ook dat die omgang van het ene op het andere moment radicaal verbroken werd. Dat kwam doordat de mens meer geloof hechtte aan wat de duivel zei, dan aan wat God gezegd had.

De relatie met God verbroken

Het verbreken van de bestaande relatie tussen God en de mens gebeurde dus niet van Gods kant. Nee, de mens heeft door zijn eigen ongehoorzaamheid zijn relatie met God verbroken. Tot in onze huidige maatschappij merken we de gevolgen daarvan. De heersende christelijke waarden en normen, gebaseerd op Gods Woord, zijn aan de dijk gezet. Christelijke waarden en normen waren vroeger, hoewel vaak slechts traditioneel en niet uit overtuiging, toch controlerende en bewarende factoren in de onderlinge relaties. Met het verlies

hiervan hebben mensen alle houvast en inhoud die relaties toen nog hadden, verloren. Zij kunnen en durven niet zo goed meer relaties aan te gaan. Het feit dat de samenleving God heeft losgelaten, heeft grote gevolgen.

Voor de samenleving als geheel ziet het er hopeloos uit. Maar voor de enkeling is er hoop! In Genesis 3 staat hoe God op zoek ging naar de mens, nadat Eva had gezondigd en Adam haar in die zonde was gevolgd. De mens had zich voor God verborgen. Niet God verborg Zich. Zo is God nog steeds op zoek naar mensen die zich voor Hem verbergen. Hij zoekt ook jou op. Hij wil contact met jou.

De relatie met God hersteld

De Bijbel is het relatiehandboek bij uitstek. Daarin wordt verteld hoe iemand die nog geen relatie met God en met de Heer Jezus heeft, die kan krijgen. De Heer Jezus zei eens tegen een Samaritaanse vrouw: *'Als u de gave van God kende'* (Johannes 4 vers 10). Ja, de *gave* van God.

Met eerbied gesproken zou ik de Heer Jezus Gods 'Relatiegeschenk' aan de mensen willen noemen. In de zakenwereld wordt vaak een relatiegeschenk gegeven om daarmee de goede verstandhouding tussen de partijen te onderstrepen. Zo was het met Gods 'relatiegeschenk' in Christus niet. Want er was helemaal geen relatie in stand te houden: wij hadden de relatie verbroken, kapotgemaakt.

Maar God wilde een relatie en Hij gaf de Heer Jezus. *'Als u de gave van God kende en wie Hij is die tot u zegt: Geef Mij te drinken, dan zou u aan Hem hebben gevraagd en Hij zou u levend water hebben gegeven.'* Als jij Gods 'Relatiegeschenk' nog niet hebt aangenomen, doe het dan nu. Als jij Hem radicaal aanneemt, heb je geen dorst meer naar de dingen van het leven die nooit jouw dorst kunnen lessen. In plaats daarvan drink je van het water dat Hij jou geeft en dat is levend water. Dat wordt in jou *'een bron van water dat springt tot in het eeuwige leven'* (Johannes 4 vers 14).

Hoe ga ik de relatie met de Heer Jezus aan?

Je kunt dat heel eenvoudig doen door oprecht te bidden: *'O God, wees mij, de zondaar, genadig!'* (Lukas 18 vers 13). Nooit heeft God een zondaar die met berouw over zijn zonden tot Hem kwam, afgewezen. Dit wordt schitterend weergegeven in de geschiedenis van de verloren zoon die de Heer Jezus vertelt in Lukas 15 vers 11–32. Die jongen had de relatie met zijn vader verbroken. Hij trok de wereld in. In een ver land leefde hij een losbandig leven. Het vermogen dat hij van zijn vader had meegekregen, maakte hij met hoeren op. Maar als alles op is, merkt hij dat het voorbij is met het feest. Veel geld, veel vrienden. Geen geld, weg vrienden.

In diepe ellende komt hij tenslotte bij de varkens terecht. Daar komt hij tot zichzelf. Hij denkt terug aan thuis, aan zijn vader. Dan neemt hij het besluit: *'Ik zal opstaan en naar mijn vader gaan en tot hem zeggen: Vader, ik heb gezondigd tegen de hemel en voor u, ik ben niet meer waard uw zoon te heten; maak mij als één van uw dagloners.'* Dan staat hij op en gaat weg. En wat lees je dan van zijn vader? Echt aangrijpend: *'Toen hij [die zoon] nog veraf was, zag zijn vader hem en werd met ontferming bewogen, en liep snel op hem toe, viel hem om de hals en kuste hem innig.'* Wat een ontvangst! Wat een herstel van de relatie! Daar durf je toch niet van te dromen? Maar zo is God! Voor jou!

God kán jou al je zonden vergeven, omdat Zijn Zoon, Jezus Christus, stierf op het kruis. Door de zonde was ook de dood in de wereld gekomen. Het loon van de zonde is de dood. Dat loon ontving de Heer Jezus toen Hij Zich vrijwillig liet kruisigen. Hij stierf in de plaats van ieder die zich met oprecht berouw over zijn of haar zonden tot God keert. Als jij tot God gaat met de erkenning dat jij het oordeel verdient, mag jij erop vertrouwen dat de Heer Jezus het oordeel over jouw zonden droeg. De Heer Jezus is ook opgestaan uit de doden. Hij is dood geweest en is levend tot in alle eeuwigheid (Openbaring 1 vers 18).

De bron

Om de aard van bepaalde ontwikkelingen in de maatschappij juist te kunnen beoordelen, is een relatie met God onontbeerlijk. Het is noodzakelijk Hem te betrekken bij de vragen die door bepaalde ontwikkelingen worden opgeroepen. Bij het ongehuwd samenwonen is de grote vraag uit welke bron dit komt: komt het van God en heeft het dus een Goddelijke oorsprong óf is het door mensen bedacht. Het antwoord op die vraag is niet buiten Hem om te geven. Hij spreekt daarover duidelijke taal in de Bijbel. Dat zul je zien in het volgende hoofdstuk.

Samenwonen: een slechte of een goede vrucht?

Een belangrijke vraag is ook: Wat is de uitwerking van ongehuwd samenwonen, wat zijn de gevolgen ervan, waar voert het heen? Anders gezegd: Draagt ongehuwd samenwonen bij aan een verbetering van de samenleving, of werkt het een verdere ontwrichting van de maatschappij in de hand? Deze vraag is ook nuttig om achter de oorsprong van samenwonen te komen. Aan de vrucht wordt immers de boom gekend: *‘Een goede boom kan geen slechte vruchten voortbrengen en een bedroven boom geen mooie vruchten voortbrengen’* (Mattheüs 12 vers 33; Lukas 6 vers 43–45). Voor een antwoord op deze vraag kun je zelfs buiten de Bijbel terecht. Ik neem je weer even mee naar het onderzoek dat ik eerder noemde.

Stabiliteit

Wil je een stabiele maatschappij, dan is ongehuwd samenwonen daarvoor niet de ideale basis. Uit het onderzoek blijkt dat ongehuwd samenwonenden minder stabiel zijn dan gehuwd samenwonenden. Samenwonen als leefvorm wordt wel gezien als een soort proefhuwelijk. Als het succesvol is, mondt het uit in een huwelijk; als de relatie niet het verwachte geluk oplevert, gaat men uit elkaar.

Is dit een goede vrucht?

Het gezinsrapport van het Sociaal en Cultureel Planbureau (1997)³ zegt met andere woorden hetzelfde: Huwelijken die zijn voorafgegaan door een proefperiode waarin man en vrouw samenwonen, blijken in het algemeen minder bestendig dan huwelijksrelaties zonder ‘experimenteerfase’.

Trouw

Bijna allen die voor het onderzoek werden bevraagd, spreken over de toelaatbaarheid van seksueel contact met anderen. Deze toelaatbaar is ingebakken in het ontbreken van normen voor de duurzaamheid van de relatie. Bij ongehuwd samenwonen is duurzaamheid van de relatie niet aanwezig. Integendeel, altijd speelt in het achterhoofd het besef van een mogelijke scheiding. Evenzo wordt, aldus het onderzoek, het seksueel contact met een derde soms als realistisch voorgesteld. De partners blijven dan misschien wel samenwonen, maar met enorme concessies aan de trouw van hun relatie.

Is dit een goede vrucht?

Normbesef

Hoe komt het dat mensen in de intiemste relatie die er tussen hen bestaat, met elkaar (kunnen) leven op de zojuist beschreven basis? Hiertoe komt een mens als alles bij hem of haar alleen draait om de bevrediging van de eigen verlangens. Maar dan is het toch niet verwonderlijk dat er in de maatschappij als geheel geen vastigheid en duurzaamheid meer gevonden worden? Niet voor niets wordt het gezin ‘de hoeksteen van de maatschappij’ genoemd. Haal die hoeksteen weg en de saamhorigheid in de maatschappij verbrokkelt. Iedereen denkt alleen aan zichzelf. Als normen in die meest intieme

3 Sociaal en Cultureel Planbureau, Persbericht Cahier 143: Het Gezinsrapport, uitgekomen op donderdag 6 november 1997

relatie ontbreken, wat valt er dan te verwachten van een normbesef in de maatschappij?

2. HET HUWELIJK

Oorsprong

Tegen de achtergrond van wat we over het ongehuwd samenwonen inmiddels weten, willen we nu gaan kijken naar het huwelijk. Niet dat alles is gezegd van wat er over het samenwonen te zeggen valt; er zullen verderop nog enkele aspecten aan de orde komen.

Het wordt nu tijd om het bestaansrecht van het huwelijk te bewijzen. En niet alleen het *bestaansrecht*, maar ook het *alleenrecht* als vorm van samenleven van man en vrouw. Deze relatievorm heeft heel wat oudere papieren dan het ongehuwd samenwonen. Het huwelijk als erkende samenlevingsvorm bestaat al sinds er mensen op aarde wonen. Die erkenning heeft te maken met Hem die het huwelijk bedacht en ingesteld heeft, God. We gaan eens kijken wat Hij daarvan gezegd heeft en hoe dat in bijbelse tijden werd uitgewerkt. Daarvoor gaan we uiteraard bij de Bijbel te rade.

De eerste relatie

Om de eerste relatie tegen te komen die tussen twee mensen heeft bestaan, hoef je niet ver in de Bijbel te bladeren. Al op de tweede of derde bladzij zie je een relatie ontstaan, die maat- en normgevend zal blijken te zijn voor alle latere relaties die tussen mensen zullen bestaan. Navolging van wat daar wordt gezegd, geeft zegen, afwijking brengt vloek. De relatie kwam tot stand nadat God een vrouw voor Adam had geformeerd uit een rib die Hij uit Adam had genomen terwijl deze sliep. Daarna brengt Hij de vrouw bij Adam. Dat brengt Adam tot de uitroep: *'Dit is nu eindelijk been van mijn gebeente en vlees van mijn vlees; deze zal 'mannin' heten, omdat zij uit de man genomen is'*. Zie Genesis 2 vers 21–23.

Nooit heeft iemand duidelijker zijn vrouw uit de hand van God ontvangen dan Adam. Op die manier is God in letterlijke zin niet meer aan het werk gegaan bij elk volgend huwelijk. Maar je kunt er

wel van leren hoe een man naar zijn vrouw behoort te kijken vanaf het moment dat ze bij elkaar horen: Adam (h)erkent in zijn vrouw iemand die volledig bij hem past. God zegt niet tegen hem: Probeer het maar eens een poosje uit en als jullie denken niet samen gelukkig te kunnen worden, maak ik wel een nieuwe vrouw voor je.

Adam en Eva-Christus en de gemeente

Toen God man en vrouw schiep en het huwelijk instelde, had Hij Christus en de gemeente in gedachten. Dat ontdek je als je aandachtig Efeziërs 5 vers 22–33 leest. In vers 31 van dat gedeelte wordt Genesis 2 vers 24 geciteerd. Vervolgens zegt Paulus in vers 32: *‘Deze verborgenheid is groot, maar ik doel op Christus en de gemeente.’* Dit geeft tegelijk aan waarom de aanvallen op het huwelijk steeds heviger worden. Aan de ene kant wordt er heel verachtelijk over gesproken als zou het een hopeloos verouderde zaak betreffen. De mens, met zijn individuele vrijheid hoog in het vaandel, laat zich toch niet meer knechten? Anderzijds wordt het heel triomfantelijk opengesteld voor homoseksuele en lesbische paren. Je kunt het toch niet exclusief voor één man en één vrouw openstellen?

Van welke kant je het ook bekijkt, de duivel heeft aan elke kant aanhangers om zijn boosaardig doel te bereiken. En zijn doel is altijd geweest om alles wat op aarde een weerspiegeling is van een hemelse werkelijkheid onderuit te halen en te verwoesten. Met name als het gaat om Christus en de gemeente zet hij al zijn valsheid, bedrog en list in om wat daarvan een beeld is te verderven.

Het celibaat

Naast verachting of uitholling van het huwelijk is er ook een leer die propageert dat juist de ongehuwde staat (‘celibaat’) mensen veel aangener maakt voor God. De grond daarvoor meent men te vinden in 1 Korinthiërs 7 vers 38 waar staat dat wie trouwt wél doet en wie niet trouwt beter doet. Maar deze tekst geeft helemaal geen grond voor het celibaat. Heel hoofdstuk 7 van 1 Korinthiërs gaat over

de betekenis van het huwelijk in het leven van elke dag. Heel realistisch wordt gesteld dat getrouwde mensen tijd moeten besteden aan hun huwelijk. En het gevolg daarvan is dat die tijd niet kan worden geïnvesteerd in de nood van andere mensen. Met het oog daarop zegt Paulus dat het beter is om niet te trouwen. Maar de gedachte dat het celibaat een door God gewilde en op te leggen staat zou zijn, is volledig vreemd aan de Schrift. In hoofdstuk 3 ga ik verder in op 1 Korinthiërs 7.

Verbod om te trouwen

Ondanks de goede bedoelingen die sommige personen tot het celibaat doen besluiten, is de Bijbel er duidelijk over: het is een leer van demonen (1 Timotheüs 4 vers 2). De ongehuwde staat als een *verplichting* voorschrijven, om daardoor te komen tot een hogere staat van heiligheid, is een grote misleiding. Het lijkt aantrekkelijk, zeker als die verleiders tot ondersteuning voor hun dwaling ook nog wijzen op de slechte huwelijksmoraal en andere zedeloze praktijken. Argeloze zielen, die de Schrift niet kennen, laten zich gevangen nemen door deze verderfelijke leringen. Ook is wel als argument gebruikt dat het huwelijk iets is dat 'slechts' bij de eerste, gevallen schepping zou behoren. Wie gelooft, zo redeneert men, behoort bij de nieuwe schepping, bij een hogere staat van dingen. Het huwelijk kan dan het genot daarvan alleen maar belemmeren. Maar het zijn allemaal drogredenen.

Het celibaat is een dwaallering ten aanzien van het huwelijk en dus ten diepste een aanval op de waarheid van Christus en de gemeente. Daarbij komt dat de scheppingsorde van God door niets kan en mag worden aangetast of weggeredeneerd. Het huwelijk hoorde bij de schepping voordat de zonde er was. Het huwelijk kleineren is de Schepper kleineren. God vraagt van wedergeboren christenen dat juist zij, als nieuwe mensen, de dingen die Hij gaf tot zijn recht laten komen binnen het christendom.

Terug naar het begin

Om in de Bijbel de juiste betekenis van iets te leren kennen, is het altijd goed om te kijken waar over die zaak voor het eerst wordt gesproken. Vaak vinden we in die eerste keer de ‘handleiding’ voor het gebruik ervan. Die handleiding kunnen we naast de gehuldigde praktijk leggen om te zien of we er nog goed mee omgaan. Tevens zullen dan ook de afwijkingen duidelijk worden.

Dat heeft de Heer Jezus ook gedaan, toen de leiders van het Joodse volk bij Hem kwamen met een vraag over de kwestie van echtscheiding. Hij citeerde Genesis 2 vers 24. Hij leidde dat citaat in met de woorden: *‘Hebt u niet gelezen dat Hij die hen heeft geschapen, hen van het begin af heeft gemaakt als man en vrouw?’* (Mattheüs 19 vers 4,5). De Heer Jezus ging terug naar wat God in het begin heeft ingesteld en Hij verbond daaraan de conclusie dat echtscheiding een onmogelijke zaak is. Slechts in geval van hoererij van één van de partners, zo zegt de Heer erbij, bestaat de *mogelijkheid* (niet: het *recht* of de *plicht*) om te scheiden. *‘Want Ik haat de echtscheiding, zegt de HERE’* (Maleachi 2 vers 16).

Eensluidend getuigenis

We hebben gezien dat Paulus in het al eerder genoemde Efeziërs 5 teruggaat naar ‘het begin’ en Genesis 2 vers 24 aanhaalt. Hij doet dat, geleid door de Geest van God, om de verborgenheid van Christus en de gemeente te verduidelijken. En zojuist hebben we in Mattheüs 19 gezien dat ook de Heer Jezus Genesis 2 vers 24 aanhaalt. Hij doet dat om de onmogelijkheid van echtscheiding vast te stellen. Hieraan zien we dat elk hoofddeel van de Bijbel een getuigenis bevat ten aanzien van het huwelijk.

We hebben hierin ook een bewijs van de eenheid van de Bijbel. Het Oude Testament, de Evangeliën en de rest van het Nieuwe Testament geven een zelfde getuigenis van het huwelijk. Voor wie gelooft dat *‘alle Schrift door God is ingegeven’* (1 Timotheüs 3 vers 16) is dat geen verrassing.

Verlaten, aanhangen, één vlees

Ik wil je nu graag op enkele teksten wijzen die over het unieke van de huwelijksrelatie gaan. Als je de bijbelse kijk op het huwelijk tot de jouwe hebt gemaakt, is het ook niet moeilijk meer om te weten hoe je tegen samenwonen moet aankijken. Opnieuw gaan we, het ligt voor de hand, naar Genesis 2 vers 24. We lezen daar: *‘Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen, en zij zullen tot één vlees zijn’*. We moeten hieraan nu wat meer aandacht geven, want dit vers bevat beginselen die van het grootste belang zijn voor je kijk op het huwelijk. Heel nadrukkelijk wil ik je wijzen op de volgorde die je in dit vers aantreft. Er is sprake van een man die

1. zijn vader en moeder gaat verlaten,
2. zijn vrouw gaat aanhangen en
3. met haar één vlees zal zijn.

Verlaten

Wat houdt dat *‘verlaten’* in? Dit begint zodra iemand echte liefde opvat voor iemand (dus niet zomaar bevangen wordt door een vlaag van verliefdheid), van wie hij mag veronderstellen: dit is mijn toekomstige vrouw. Dat is de vrouw met wie ik ga trouwen, met wie ik samen verder het leven mag voortzetten. Dan gaat zo iemand vader en moeder verlaten. Hij doet een stap naar buiten, uit de omgeving, de sfeer waarin hij helemaal thuis was en zich ook thuis voelde en waarin hij zich bewoog. Daarvoor in de plaats gaat hij zijn gedachten en interesses richten op iets nieuws, op het vormen van een nieuwe cel in de maatschappij. Zijn hele gedachteleven en al zijn handelingen hebben een nieuwe doelstelling gekregen.

Zijn kijk op het leven vindt nu plaats vanuit een totaal andere instelling: niet meer de ouderlijke situatie thuis, maar het nieuw te vormen gezin, het eigen thuis. In zijn hele toekomstplanning houdt hij daarmee rekening. Door zo bezig te zijn, maakt hij zich los van zijn

vader en moeder: hij is bezig hen te verlaten. Het verlaten is dus een proces dat begint op het moment dat hij ervan overtuigd is dat hij zijn toekomstige vrouw heeft ontmoet.

Ouders

Het is niet meer 'in' om de ouders te betrekken in de keus van een levensgezel. Dat is niet alleen de schuld van de 'anders willende jeugd'. De groep ouders die verlangt dat kinderen respect voor vader en moeder hebben, wordt kleiner. In 1970 eiste nog 74 procent respect, in 1991 was dit gedaald tot 60 procent. Inmiddels zijn we weer ruim tien jaar verder en het lijkt er niet bepaald op dat ouders druk bezig zijn hun kinderen dit respect opnieuw bij te brengen. Ondanks dit gegeven is het wél naar de gedachten van God dat ouders worden betrokken bij de keus van de man of vrouw van hun leven. Niet dat zij uiteindelijk verantwoordelijk zijn voor de keus, want dat is een zaak tussen de persoon en de Heer. Maar het gebod *'eert uw vader en uw moeder'* (Exodus 20 vers 12; Efeziërs 6 vers 2) is van groot belang.

God heeft niet alleen het huwelijk ingesteld, Hij heeft ook het gezin ingesteld. De verhoudingen binnen het gezin zijn door Hem vastgelegd. Dat heeft Hij gedaan in geboden, maar wel in geboden die aansluiten op wat Hij bij de mens heeft ingeschapen. Het respect voor het voorgeslacht is iets wat de mens eigen behoort te zijn. De Schrift spreekt over *'liefdeloos'* of *'zonder natuurlijke liefde'* (2 Timotheüs 3 vers 3) als een kenmerk van de eindtijd, *'de laatste dagen'* (vers 1). We kunnen wel zeggen dat we in die dagen leven. De natuurlijke liefde verdwijnt hoe langer hoe meer. Dat geldt zeker ook voor het liefhebben van de ouders.

Dat neemt niet weg dat de christen zijn ouders, hoe onvolkomen die als ouders ook kunnen zijn, zal willen eren, omdat hij die van God heeft gekregen. Hoe beter de verhouding tussen ouders en kinderen is, des te beter er te praten zal zijn over zoiets belangrijks als het 'verlaten'. Maar ook als er nauwelijks te praten is, zal de christen zijn ouders betrekken bij de ontwikkeling die hij doormaakt ten aanzien

van het nieuwe doel dat hij in zijn leven heeft gekregen. Het is mooi om op een bruiloft te horen hoe een jong paar de ouders bedankt voor wat ze voor hen hebben gedaan toen ze nog thuis woonden en door hen werden verzorgd.

Aanhangen

Het definitieve tijdstip van het verlaten is de dag van de huwelijkssluiting. Op dat moment trekt hij bij wijze van spreken de deur van het ouderlijk huis achter zich dicht en opent hij de deur van zijn nieuwe huis als het begin van een nieuw gezin. Dit laatste komt tot uiting in het volgende begrip. Het '*zijn vrouw aanhangen*' ziet op de huwelijkssluiting. Dat is het moment dat die twee voor het oog van iedereen een start maken om als een nieuwe eenheid door het leven te gaan.

Het huwelijk is in Gods Woord altijd een zaak van de hele leefgemeenschap (zie verderop). Het is een openbare aangelegenheid. Iedereen wordt ervan in kennis gesteld dat vanaf de huwelijksdag die man en die vrouw samen en onafscheidelijk door het leven willen gaan. Dat is 'aanhangen' of anders gezegd 'aankleven', want dat staat er letterlijk. 'Aankleven' geeft nog duidelijker aan hoe nauw en onlosmakelijk zij met elkaar verbonden zijn. Iemand gebruikte het voorbeeld van twee met lijm aan elkaar geplakte vellen papier. Wie die twee vellen van elkaar probeert te halen, zal merken dat beide papieren daardoor zwaar beschadigd worden.

Samenwonen is niet 'aanhangen'

Samenwonen is een los verband en dus geen onlosmakelijke eenheid van twee personen die aan elkaar 'gelijmd' zijn. Een overeengekomen samenlevingscontract verandert aan dat gegeven niets. De huwelijkssluiting is een verbondsblofte die gedaan wordt in tegenwoordigheid van iedereen die het maar wil weten. Het is een officiële en openbare aangelegenheid. In de Nederlandse situatie houdt dat tot op vandaag in dat ten overstaan van de

vertegenwoordiger van de overheid, de ambtenaar van de Burgerlijke Stand, men elkaar trouw belooft. Hierbij komen niet alleen de rechten, maar ook de plichten van de man en de vrouw naar voren. Het huwelijk is een 'all-in' verbintenis.

Bij een samenlevingscontract worden alleen de rechten vastgelegd. Een contract bevat slechts de dingen waarover in onderling overleg en met onderling goedvinden overeenstemming is bereikt. Een dergelijk contract kan beter een 'scheidingsovereenkomst' worden genoemd. De reden van zo'n contract is immers dat er zaken in worden geregeld met het oog op een eventueel stranden van de relatie. Geen aantrekkelijk perspectief! Een huwelijksverbond is daarentegen bedoeld om elkaar trouw te blijven en vast te houden 'tot de dood ons scheidt'. In het licht van een openbare huwelijksluiting heeft een samenlevingsvorm als samenwonen geen bestaansrecht: als een man en een vrouw gaan samenwonen, beloven ze elkaar geen trouw ten overstaan van de hele gemeenschap.

Een gesprek

Op grond van de vergelijking tussen samenwonen en trouwen tot nu toe, stel ik: samenwonen heeft op grond van wat de Bijbel zegt geen enkel recht van bestaan. Vind jij dat toch wat te sterk gezegd? Dan zal ik je nog een bewijs geven. Dat bewijs staat in Johannes 4, waaruit ik al eerder iets aanhaalde. We zijn daar getuige van een bijzondere ontmoeting en toevoerder bij een bijzonder gesprek.

De Heer Jezus is onderweg. Hij moest door Samaria gaan. Hij komt bij een stad, Sichar geheten. Daar gaat Hij bij een bron zitten om uit te rusten. Dan komt er een vrouw uit Samaria om uit die bron, waar de Heiland zit, water te putten. Hij wist dat ze zou komen en zat daar op haar te wachten. Om haar te ontmoeten moest Hij door Samaria gaan.

De Heer opent het gesprek en vraagt haar om water. De vrouw reageert verbaasd. De Heer laat het gesprek zo verlopen dat de

vrouw steeds meer verlangen krijgt om van Hem levend water te krijgen. Je moet die geschiedenis maar eens lezen. Haar *hart* is door Hem en voor Hem gewonnen. In vers 15 spreekt ze het verlangen uit naar het water dat Hij haar aanbiedt. Dan stelt de Heer Jezus een vraag die haar *geweten* in het licht van God brengt: *'Ga heen, roep uw man en kom hier.'* Daarop antwoordt de vrouw: *'Ik heb geen man'*, waarop de Heer Jezus tot haar zegt: *'U hebt terecht gezegd: Ik heb geen man; want vijf mannen hebt u gehad, en die u nu hebt is uw man niet; dit hebt u naar waarheid gezegd.'*

Ik heb geen man

De geschiedenis vermeldt niet of de vrouw met de vijf mannen getrouwd is geweest. Het lijkt er wel op, omdat de Heer Jezus spreekt over de mannen die ze heeft gehad, terwijl Hij van de man die ze nu heeft, zegt dat dit haar man niet is. De geschiedenis vermeldt ook niet of de relaties met de vijf mannen door de dood of door scheiding zijn geëindigd.

Wat we wel uit de geschiedenis kunnen opmaken, is dat de vrouw een onverzadigbare dorst naar liefde en geborgenheid had. In de relaties die ze had gehad, was ze daarin echter bedrogen uitgekomen. Zou ze zich daarom niet langer hebben willen binden en was ze toen maar met een man gaan samenwonen? In elk geval bevredigde ook die relatie niet. Als de Heer Jezus haar over die relatie aanspreekt, horen we in haar woorden de erkenning daarvan.

Er is nog een aanwijzing dat zij een leven leidde dat niet deugde. Let eens op het tijdstip waarop zij naar de bron kwam: het was op het heetst van de dag. Dan gaat een mens liever niet het zware werk van waterputten doen. Gewoonlijk deed men dat tegen de avond. Maar de vrouw wilde contacten vermijden. Ze werd vanwege haar leefwijze waarschijnlijk door de buurt met de vinger nagewezen.

Maar de Heer wees haar niet af. Hij kende haar hart. Hij wist van haar dorst naar het ware leven. Hij was niet gekomen om haar te veroordelen, maar om haar dorst naar liefde en geborgenheid te

lessen. Daarvoor was nodig dat ze haar zonde veroordeelde en Hem in haar leven toeliet. Dat heeft ze gedaan en daarvan heeft ze ook getuigd (Johannes 4 vers 39).

De huwelijksluiting

In plaats van het anti-getuigenis van de Bijbel over samenwonen, treffen we er een overvloedig instemmend getuigenis van het huwelijk. Als je de Bijbel onbevangen en onbevooroordeeld doorleest, zul je het daarmee eens zijn. Denk er ook aan dat in wezen de verhouding tussen Christus en de gemeente op het spel wordt gezet, als je enige ruimte zou geven aan samenwonen als geoorloofde samenlevingsvorm.

Het huwelijk tussen een man en een vrouw is een afbeelding van dat wat straks plaats zal vinden tussen Christus en de gemeente. Kijk bijvoorbeeld eens naar Openbaring 19, waar sprake is van de bruiloft van het Lam: *'Laten wij blij zijn en ons verheugen en Hem de heerlijkheid geven, want de bruiloft van het Lam is gekomen en zijn vrouw heeft zich gereedgemaakt; ... En hij zei tot mij: Schrijf: gelukkig zij die geroepen zijn tot het bruiloftsmaal van het Lam'* (vers 7 en 9). Daar vindt de huwelijksluiting plaats tussen Christus en de gemeente.

Je vindt hier bevestigd wat ik al eerder opmerkte, dat de huwelijksluiting een openbare zaak is. Een maaltijd met vele genodigden onderstreept dit feit. Bij veel bruiloften in de Bijbel neemt de maaltijd een centrale plaats in. Familie, maar ook vrienden en bekenden worden uitgenodigd daaraan deel te nemen. Hierdoor delen velen in de vreugde van bruid en bruidegom. Is het niet opmerkelijk dat in bijna alle culturen de huwelijksluiting een zaak van de familie, van de gemeenschap is?

Boterbriefje?

Nu nog een opmerking over wat wel schamper 'het boterbriefje' wordt genoemd. Hiermee bedoelt men de huwelijksakte die wordt opgemaakt door de gemeentelijke overheid. Er zo over spreken geeft

al aan hoe er tegen een officiële bekrachtiging van het huwelijk wordt aangekeken. In de meeste westerse landen is het gebruikelijk dat een huwelijk wordt bekrachtigd door de ambtenaar van de Burgerlijke Stand. Dat benadrukt het officiële karakter ervan. Het is in overeenstemming met Gods Woord om deze gang van zaken te respecteren, omdat het (nog steeds) om een overheidsinstelling gaat. Helaas laat met name de overheid het in deze zaak steeds meer afweten.

Maar zelfs al zou er een tijd komen dat de overheid zich helemaal niet meer met huwelijkssluitingen bemoeit, dan nog geeft de Bijbel de aanwijzing dat een huwelijk gesloten wordt in tegenwoordigheid van getuigen. Je zou je kunnen voorstellen dat deze getuigen de christenen zijn van de geloofsgemeenschap waartoe je behoort. Tegenover de oudere broeders en in bijzijn van iedereen die er maar bij kan en wil zijn, zou men dan de trouwbelofte kunnen afleggen. En, wees eens eerlijk: wie echt de man of vrouw van zijn of haar dromen van de Heer heeft gekregen, kan zijn of haar geluk toch wel van de daken schreeuwen? Dan *mág* en *móet* iedereen het toch weten dat jij van hem of haar bent en zij of hij van jou is? Dan *wíl* je toch niet anders dan *álles* met elkaar delen?

Eén vlees

Als dat zo is, als het huwelijk is gesloten, *dán* pas en dan *alléén* volgt als een bekroning het *'tot één vlees'* zijn. Daarmee wordt deze nieuw gevormde eenheid compleet gemaakt. Dat wil zeggen dat als laatste onderdeel van dit vers de geslachtsgemeenschap plaats vindt. Maar bedenk wel dat die niet op zichzelf staat. Ze is niet als los element verkrijgbaar. Je kunt het niet beleven los van de voorgaande elementen en ook niet in een andere volgorde. Het is de uitdrukking van een totale eenheid, die gegroeid is in het 'verlaten', die officieel tot stand gekomen is in het 'aanhangen', oftewel de huwelijkssluiting, en die nu haar bekroning en uitdrukking vindt in het 'één vlees' zijn, oftewel de geslachtsgemeenschap. Het is heel

belangrijk om dit nog eens te beklemtonen: het gaat om het tot uitdrukking brengen van een totale eenheid.

Wie meent dat de volgorde wel veranderd kan worden, of dat geslachtsverkeer wel 'los verkrijgbaar' is, begaat volgens de Schrift hoererij: *'Laat het huwelijk bij allen in ere zijn en het huwelijksleven onbezoedeld, want hoereerders en overspelers zal God oordelen'* (Hebreeën 13 vers 4). Met huwelijksleven wordt hier vooral de seksuele kant ervan bedoeld. Dat blijkt ook uit de toevoeging *'hoereerders en overspelers'*. Hoererij is de algemene term voor elke seksuele ontucht en is ook van toepassing op al het ongeoorloofde geslachtsverkeer. Seks voor het huwelijk, ook door verloofden die echt van plan zijn te gaan trouwen, moet als hoererij voor God en ouders worden beleden. Het moet ook voor de oudsten van de gemeente worden beleden als men deelneemt aan het avondmaal. Overspel is hoererij door iemand die getrouwd is.

Totale eenheid

Om seksueel contact als los element nog wat meer toe te lichten, verwijs ik naar 1 Korinthiërs 6 vers 16: *'Of weet u niet dat wie een hoer aanhangt één lichaam met haar is?'* Hier wordt gesproken over één *lichaam*, niet over één *vlees*. Bij een hoer gaat het alleen om haar lichaam en om niets anders. Met zo iemand vormt de hoereerder of overspeler geen totale eenheid. Je zou kunnen zeggen dat dit seksuele contact, zonder dat er sprake is van geestelijk contact, dierlijk is.

In het huwelijk vormen man en vrouw met elkaar een eenheid naar geest én ziel én lichaam. Ze delen alles met elkaar: hun huis, hun tijd, hun geld, hun bed, hun belangstelling, hun gevoelens, hun inzet, hun lichaam, hun kinderen, hun toekomst, echt álles. En het lichamelijk één vlees zijn is dáárvan de uitdrukking.

Als we dit alles op ons laten inwerken, kan de conclusie alleen zijn dat van samenwonen als een door God gewilde, gewenste of toegestane vorm van samenleven geen sprake kan zijn. Als theologen (!)

beweren dat het huwelijk 'een door God geschonken mogelijkheid' is, is dat een bijzonder misleidende uitspraak. Het huwelijk is de *enige* door God gegeven en dus alleen voor Hem aanvaardbare samenlevingsvorm.

Die twee

Zoals we al hebben gezien, wordt Genesis 2 vers 24 aangehaald in Mattheüs 19 vers 5. Het is belangrijk in die aanhaling ('*Daarom zal een man zijn vader en zijn moeder verlaten en zijn vrouw aanhangen en die twee zullen tot één vlees zijn*') te wijzen op de woordjes 'die twee'. Door deze woordjes kunnen we twee dingen leren.

Het eerste leren we door de klemtoon op het woordje 'die' te leggen: *die twee*. Dat wil zeggen: *die man en die vrouw*, want over hen gaat het in dat vers. Dat laat geen ruimte voor een relatie tussen twee mannen of twee vrouwen. Alleen binnen een wettige relatie, dat is een huwelijksrelatie, is seksualiteit geoorloofd. Een homoseksuele of een lesbische relatie is uitgesloten.

Het tweede ding leren we door de klemtoon op het woordje 'twee' te leggen: *die twee*. Dat sluit een seksuele relatie met meerdere partners uit, zoals dat bijvoorbeeld in communes gevonden wordt. Alles wat toevoegt of afdoet aan wat Gods Woord hier bij monde van de Heer Jezus zegt, is zonde en maakt ongelukkig.

Wát God heeft samengevoegd...

Het voorgaande wil niet zeggen dat alle huwelijken per definitie gelukkig zijn. Maar het gaat in Genesis 2 niet over de relatie*beleving*, maar over de relatie*vorm*. Stel dat een echtpaar tot de conclusie zou komen: 'Wij zijn eigenwillig getrouwd, we hebben daarin niet naar de wil van God gevraagd, wij zijn niet door God samengevoegd.' Daarin zouden ze gelijk kunnen hebben. Maar daaruit mogen ze nooit de conclusie trekken: 'Omdat God ons niet heeft samengevoegd, kunnen we wel scheiden.' Ze zouden dan de zonde van echtscheiding toevoegen aan de eerder begane zonde van het eigenwillig trouwen.

Het is belangrijk dat zij eraan denken dat de Bijbel niet zegt: ‘*Wie* God heeft samengevoegd’, maar: ‘*Wat* God heeft samengevoegd’. Het gaat niet om de personen die trouwen, maar om het huwelijk zelf. Als twee mensen door de huwelijksband aan elkaar zijn gesmeed, is dat een band van God. Wie met een ander in die band, in dat verbond is gestapt, is daardoor levenslang aan die ander verbonden (Romeinen 7 vers 2; 1 Korinthiërs 7 vers 39).

En als het niet gaat?

Is er dan helemaal geen uitweg als het niet gaat? Jazeker. Die uitweg is niet een beweging naar links of rechts om die band te verbreken, maar een beweging naar boven. Echtscheiding geeft niet de gewenste bevrijding. Echte bevrijding wordt verkregen door belijdenis van zonden aan elkaar en aan God. God is een God die graag vergeeft (Psalm 86 vers 5; 1 Johannes 1 vers 9). Hij geeft altijd de mogelijkheid om opnieuw te beginnen. Niet met een ander, maar met je eigen man of vrouw. Neem zo nodig iemand in vertrouwen die kan helpen jouw huwelijk weer op de rails te zetten.

Blijf erop vertrouwen dat Gods Woord alles biedt wat jij nodig hebt. Laat je niet wijsmaken dat het allemaal geen zin heeft. Het heeft wél zin! Mensen die geloven dat God blijvend het goede met hun huwelijk voorheeft, zullen de zegen daarvan zeker gaan ervaren.

3. HET HUWELIJK PRAKTISCH BEKEKEN

Richtlijnen

Er is een hoofdstuk in de Bijbel dat helemaal over het huwelijk gaat. Dat is hoofdstuk 7 van de eerste brief van Paulus aan de Korinthiërs. De Korinthiërs hadden vragen over het huwelijk en daarover hadden ze hem geschreven. Zijn antwoord op hun vragen is voor ons als Woord van God bewaard gebleven. Als we dit hoofdstuk lezen, zien we hoe bepaalde richtlijnen voor het huwelijk worden gegeven die de heiligheid van deze instelling van God waarborgen. Deze richtlijnen vormen een beveiliging tegen de menselijke neiging om het met het huwelijk niet zo nauw te nemen. De effecten daarvan hebben we al onder de aandacht gehad.

Het is dus heel belangrijk goed te luisteren naar wat Gods Woord hier over het huwelijk zegt. Daarbij moeten we bedenken dat Paulus hier over het huwelijk schrijft als een zaak die alleen voor de aarde betekenis heeft (vgl. Mattheüs 22 vers 30). Dat is niet in tegenspraak met wat hij in Efeziërs 5 over dit onderwerp zegt. Het is alleen een andere, een praktische benadering. Het is nodig ook van die benadering op de hoogte te zijn en die ons eigen te maken.

Drie groepen

In de verzen 1–7 zegt Paulus enkele algemene dingen over het huwelijk. Vervolgens zegt hij in de verzen 8–17 enkele dingen over drie verschillende groepen mensen: *‘de ongetrouwden en de weduwen’* (vers 8), *‘de getrouwden’* (vers 10) en *‘de overigen’* (vers 12). Voor elk van die drie groepen heeft Paulus een boodschap. *‘De ongetrouwden en de weduwen’* kunnen het best ongetrouwd blijven, net zoals hijzelf. Motief: de tijd die je in een huwelijk moet investeren, kun je dan gebruiken in de dienst van de Heer. *‘De getrouwden’* zijn aan elkaar verbonden tot de dood scheiding brengt. Elke scheiding die eerder tot stand komt dan de dood is verboden.

Met *'de overigen'* worden ook getrouwden bedoeld. Maar uit het vervolg kunnen we opmaken dat het hier gaat om 'gemengde' huwelijken; dat zijn huwelijken waarin de man of de vrouw tot geloof gekomen is en de ander nog ongelovig is. Het gaat echter wel om iemand die tot geloof gekomen is toen zij al getrouwd waren. Bij de gemengde huwelijken moet degene die tot geloof is gekomen, nooit het initiatief tot scheiding nemen. Het gaat dus niet om iemand die de Heer Jezus al kent en dan met een ongelovige gaat trouwen. Dat is in strijd met de Bijbel (zie 2 Korinthiërs 6 vers 14).

Trouwen is volkomen geoorloofd

Met de verzen 25–39 gaat Paulus uitvoeriger in op wat hij in vers 8 en 9 al kort had aangestipt. Hij maakt daarin nog eens duidelijk dat het goed is om ongetrouwd te blijven, met het speciale doel je helemaal in te kunnen zetten voor de Heer. *'Maar',* zegt hij er direct bij, *'ook al trouwt u, u zondigt niet; en al trouwt de maagd, zij zondigt niet'* (vers 28). Hij waakt er dus steeds voor geen smet op het huwelijk te werpen, alsof het iets zondigs zou zijn. Vers 36 onderstreept dat. De inhoud van dat niet zo gemakkelijk te vertalen vers komt hierop neer dat iemand die meent dat hij er beter aan doet te trouwen dan ongetrouwd te blijven, de vrijheid heeft om te trouwen.

Vers 37 doet daar, om zo te zeggen, nog een schepje bovenop. Daar staat met zoveel woorden dat je heel goed moet weten wat je doet als je *ongetrouwd* wilt blijven. Iemand die ongetrouwd wil blijven moet maar liefst vier voorwaarden voldoen:

1. in zijn hart vaststaan;
2. niet genoodzaakt worden;
3. over zijn eigen wil macht hebben;
4. in zijn hart hebben besloten, om ongetrouwd te blijven.

Het is dus niet zo dat Paulus iemand maar even naar de beslissing om ongetrouwd te blijven toe praat.

Mits in de Heer

Het enige feit waardoor een huwelijk ontbonden wordt, is de dood (vers 39). Alleen dan is iemand vrij om met een ander te trouwen. Maar let wel op de heel belangrijke toevoeging: *'mits in de Heer'*. Het gaat in dit vers in de eerste plaats om iemand die getrouwd is geweest en door de dood van haar man weduwe is geworden. Maar de toevoeging *'in de Heer'* is van toepassing op iedereen die wil trouwen. Het is volstrekt duidelijk dat het onmogelijk is om *'in de Heer'* te trouwen met een ongelovige. Maar ook als de ander een gelovige is, is het belangrijk van elkaar te weten dat je beiden in alle dingen de wil van de Heer wilt doen.

Een voorbeeld daarvan las ik in het boek *'Hartstocht en Reinheid'* van Elizabeth Elliot. Zij is getrouwd geweest met Jim Elliot. Haar huwelijk met Jim heeft slechts twee jaar en drie maanden geduurd. Het eindigde toen Jim in Ecuador werd gedood door de speren van Aucanindianen, naar wie hij was toegegaan om hun over de Heer Jezus te vertellen. Zij beschrijft de gevoelens die in haar en ook in Jim tot ontwikkeling kwamen en hoe zij daarmee zijn omgegaan. Ze vertelt hoe ze gewacht heeft op een man met wie ze God zou kunnen dienen, een man die God op de eerste plaats stelde. Ik denk dat dit wel een heel belangrijke aanwijzing is als het gaat om verlangens naar iemand van het andere geslacht. We moeten onszelf afvragen: waarom gaat mijn verlangen uit naar die iemand van het andere geslacht? Zoek ik echt iemand die ook God op de eerste plaats stelt?

4. VERSCHIL TUSSEN MAN EN VROUW

Verschillen

Als je getrouwd bent, geef je hem of haar het exclusieve en levenslange recht om in te gaan op alles wat de ander bezighoudt. Hierdoor groeit de eenwording in de praktijk. Twee heel verschillende mensen vergroeien met elkaar, zonder hun eigen identiteit te verliezen. Als trouw de basis van het huwelijk vormt, zullen de verschillen tussen man en vrouw bijdragen aan de kleurrijkheid van hun huwelijk.

In heel wat gevallen blijkt daar in de eerste tijd van het huwelijk niet veel van. Vaak vormen die verschillen aan het begin van het huwelijk juist een bron van ruzie. Want wat blijken er een verschillen te bestaan tussen de beide seksen, verschillen in aanvoeling, beoordeling, beleving. Maar zie: na verloop van tijd leer je met die verschillen omgaan, je gaat ze zelfs waarderen en je ontdekt de rijkdom ervan. In het huwelijk moet worden geleerd om in de verschillen geen tegenstellingen te zien, maar aanvullingen, verrijkingen. Alle door God geschapen verschillen dragen bij aan het kleurrijker maken van het geschapene.

Ontstaan van het verschil

Als je Genesis 1 vergelijkt met Genesis 2, valt het op dat in hoofdstuk 1 vooral *het verschil* tussen man en vrouw naar voren komt, terwijl in hoofdstuk 2 *de overeenkomst* tussen man en vrouw meer aan de orde is. Letterlijk staat er in Genesis 1 vers 27 dat God hen 'mannelijk en vrouwelijk' schiep. Daarmee wordt gezegd dat God de mens schiep zowel in een mannelijke als in een vrouwelijke vorm. God heeft één mens geschapen, maar die mens is als het ware een twee-eenheid. We kunnen het verschil tussen man en vrouw zoals de Bijbel dat ons laat zien niet genoeg benadrukken. We leven immers in een tijd waarin verwoede pogingen worden gedaan dit onderscheid aan

alle kanten uit te wissen. Vooral de emancipatiebeweging maakt zich daarvoor sterk.

In 1 Korinthiërs 11 vers 3 lezen we over een rangorde die God ten aanzien van de man en de vrouw heeft ingesteld: *‘Maar ik wil dat u weet, dat Christus het hoofd is van iedere man, en de man het hoofd van de vrouw, en God het hoofd van Christus’*. De man is dus het hoofd van de vrouw. Zo’n uitspraak past niet in het emancipatiebeleid en -denken waarmee we nog steeds en in toenemende mate worden geconfronteerd.

Emancipatiestreven

Het emancipatiestreven gaat uit van de gedachte dat de vrouw per definitie *niet* anders is. Het anders-zijn van de vrouw mag dan ook niet langer worden geaccepteerd. Ze moet worden bevrijd van wat haar altijd is opgelegd. Ze moet zich bewust worden gemaakt van haar rechten. Ze is, zo zegt men, ten onrechte altijd op een minderwaardige plaats gehouden. Nu moet worden gezegd, dat de vrouw inderdaad vaak op een laag-bij-de-grondse manier is behandeld. In sommige culturen is dat nog altijd zo, maar ook in ons land zijn er schrijnende situaties van uitbuiting van de vrouw (geweest). Ze is en wordt misbruikt als sloof en als seksobject.

Maar de Bijbel behandelt de vrouw niet als een schepsel van mindere kwaliteit. Dat mannen zo met vrouwen zijn omgegaan en soms nog omgaan, wil niet zeggen dat aan de vrouw nu een plaats moet worden toegekend die God haar niet toekent. Elke vrouw die de haar door God gegeven plaats inneemt, zal daarin zeker de grootste voldoening vinden.

De vrouw als hulp

Het is vooral de invloed van de emancipatiebeweging die ze de vrouw ertoe brengt haar anders-zijn niet (langer) te accepteren. Het is een gegeven dat vrouwen er in het algemeen moeite mee hebben dat ze anders zijn dan mannen. Zij hebben soms grote problemen met hun eigen lichaam, met wat daarin allemaal omgaat. Het is van belang dat

zowel de vrouw als de man het verschillend-zijn in het oog houdt. Vrouwen zijn nu eenmaal anders van bouw en beleven veel dingen ook anders. Dat is niet vervelend en onacceptabel. Integendeel, het is een schitterende aanvulling op de beperkingen van de man.

Een vrouw is gegeven als hulp. God merkt Zelf op dat Adam iemand mist en Hij voorziet daarin door Eva te maken: *'Ik zal hem een hulp maken die bij hem past'* (Genesis 2 vers 18). Dat betekent dat de man eigenlijk niet zonder een hulp kon. Hulp-zijn is niet een degradatie van de vrouw. Van Godzelf staat meerdere keren in de Bijbel dat Hij voor Zijn volk een hulp is, bijvoorbeeld: *'Onze ziel verwacht de HERE, Hij is onze hulp en ons schild'* (Psalm 33 vers 20) en *'Welzalig hij, die de God van Jakob tot zijn hulp heeft'* (Psalm 146 vers 5). Dat is niet gering. Toch wordt het in de wereld waarin wij leven als iets minderwaardigs, als iets negatiefs naar voren gebracht. Man en vrouw moeten volkomen gelijk zijn, in alles!

Aanval op het verschil

Het in het oog houden van het verschil tussen man en vrouw betekent eerbied hebben voor de Eigenaar, de Schepper van dit verschil. De grote tegenstander van God, de satan, zal al zijn pogingen blijven aanwenden om ook op dit terrein het werk van de Schepper aan te vallen en te beschadigen. Hij heeft met de emancipatiebeweging een geducht wapen in zijn hand. Velen heeft hij al blind gemaakt voor het sekseverschil. De verschillen tussen man en vrouw vervagen steeds meer. Het is soms moeilijk te zien of je met een man of met een vrouw te maken hebt. In streven, in gedrag, in houding, in kleding, in haardracht is het verschijnsel uniseks algemeen waar te nemen.

In het al eerder aangehaalde 1 Korinthiërs 11 staat heel duidelijk op welke manier vrouw en man in hun uiterlijk kunnen laten zien dat zij innerlijk rekening houden met de verschillende plaats die God hun in de schepping heeft gegeven: *'Iedere man die bidt of profeteert met iets op zijn hoofd onteert zijn hoofd; en iedere vrouw die bidt of profeteert met ongedekt hoofd, onteert haar hoofd; want het is één*

en hetzelfde of zij geschoren was. Want als een vrouw niet gedekt is, laat zij zich ook maar het haar laten afknippen; maar als het voor een vrouw schande is zich het haar te laten afknippen of zich te laten scheren, laat zij zich dan dekken' (vers 4–6). Velen zeggen dat we hier met een achterhaalde zaak te maken hebben. Men spreekt over 'tijdgebonden'. Laten we echter bedenken dat het gaat om wat God bij de schepping heeft ingesteld. Dat wil Hij geëerbiedigd zien. Het komt allemaal op losse schroeven te staan als de vrouw haar anders-zijn niet (meer) accepteert.

Waardering van het verschil

Het is belangrijk dat de vrouw zichzelf leert kennen en aanvaarden. Even belangrijk is het dat de man zijn vrouw leert kennen en aanvaarden zoals zij is. Hij mag zelfs verder gaan dan kennen en aanvaarden. Hij zal ertoe moeten komen haar te *waarderen* in haar anders-zijn. Als hij zijn vrouw dat laat merken, zal het een grote stimulans voor haar zijn en zal zij er geen moeite meer mee hebben anders te zijn dan de man.

Het mag de vrouw duidelijk worden gemaakt, ze mag voelen, dat ze niet gelaten hoeft te accepteren dat ze vrouw is, maar dat ze een uniek scheppingswerk van de Schepper is. Ze mag dat in haar hele bestaan, in haar gedrag en uiterlijk laten zien. Het gaat er dus om dat man en vrouw elkaar leren kennen. De man moet zijn vrouw liefhebben en geduld en begrip tonen. Voor de vrouw is het van belang dat zij positieve, bijbelse gedachten ontwikkelt over zichzelf en haar man.

Verstand krijgen van zijn vrouw

Eén van de belangrijkste dingen die in een huwelijk moeten plaatsvinden is, dat de man zijn vrouw gaat waarderen. Daarvoor zal hij verstand van zijn vrouw moeten krijgen. In 1 Petrus 3 vers 7 staat: *'Mannen, evenzo, woont bij hen met verstand als bij een zwakker vat, het vrouwelijke, en bewijst hun eer, omdat ook zij medeërfgenenamen van de genade van het leven zijn, opdat uw gebeden niet verhinderd*

worden.' De man kan zijn vrouw eer bewijzen door zijn best te doen haar te leren begrijpen.

Dat is voor een man een hele klus. Hij kan verstand hebben van alles en nog wat. Helaas moet worden gezegd dat heel wat mannen meer verstand hebben van hun auto of van hun werk dan van hun vrouw. Het vraagt inspanning om ergens verstand van te krijgen. Als de man zich ervoor inzet om zijn vrouw te leren begrijpen, zal dat het leven voor de vrouw heel wat aangenamer maken, dan wanneer de man haar steeds verwijten maakt over haar gedrag en manier van reageren. Natuurlijk is het ook zo dat een vrouw moet leren haar man te begrijpen. Zij moet ook leren hoe haar man in elkaar zit, waar zijn belangstelling naar uit gaat en waarom, zodat zij daarin kan gaan delen en hem erin kan steunen. Man en vrouw zullen in dit leerproces steeds meer op elkaar inspelen, een steeds harmonieuzere eenheid vormen.

5. TIPS VOOR EEN GELUKKIG HUWELIJK

Trouw

Het is zeker op zijn plaats een paar tips te geven die kunnen bijdragen aan de verrijking van het huwelijk. De basis van een gelukkig huwelijk is 'trouw'. Dit woord is afgeleid van 'trouwen'. Trouwen en trouw-zijn horen bij elkaar. Zonder absolute, levenslange trouw, is het niet mogelijk een gelukkig huwelijk te hebben. Trouw is de grondslag en daarop kan het huwelijk gaan bloeien. Absolute trouw biedt zekerheid en bescherming van het huwelijk. De grote vijand van trouw is hartstocht, begeerte. Daarvoor wordt met name de man gewaarschuwd: *'Weest dan op uw hoede voor uw hartstocht, en dat men niet ontrouw worde aan de vrouw zijner jeugd'* (Maleachi 2 vers 15).

Het is vooral de man die zich openstelt voor ontrouw door andere vrouwen meer dan gewone aandacht te geven. Dat gebeurt helaas nog al eens, ook in gevallen dat iemand met zijn eigen vrouw toch een goede huwelijksrelatie heeft. Wat kunnen mannen attent zijn voor vrouwelijke collega's. Hoe wordt hun ijdelheid gestreeld als die vrouwen laten blijken dat ze die aandacht waarderen. Ook de vrouw die thuis niet de noodzakelijke aandacht van haar man krijgt, is gevoelig voor belangstelling van een attente collega. In dergelijke gevallen zie je hoe de eerste stappen op de weg van ontrouw worden gezet. De begeerte naar het ongeoorloofde breekt zich langzaam baan.

De man is vaak de hoofdschuldige. Niet voor niets richt de Heer Jezus richt Zich tot de man, als Hij zegt: *'Maar Ik zeg u, dat ieder die een vrouw aanziet om haar te begeren, al overspel met haar heeft gepleegd in zijn hart'* (Mattheüs 5 vers 28). Hij geeft in het volgende vers aan dat met die begeerte korte metten moet worden gemaakt: *'Als nu uw rechteroog u een aanleiding tot vallen is, trek het uit en*

werp het van u; want het is nuttig voor u, dat één van uw leden vergaat en niet uw hele lichaam in de hel wordt geworpen.'

Als je merkt dat je in je denken en houding ten opzichte van iemand van het andere geslacht al verder bent gegaan dat geoorloofd is, verander je houding dan radicaal. Verbreek elk vrijwillig, niet zakelijk contact. Bespreek deze dingen met je wederhelft. Bid er samen voor. Wijd je met nog meer inzet aan

Beheers je denken

Komt bij jou wel eens de gedachte op om te scheiden of aan een nieuwe relatie te beginnen? Neem zo'n gedachte dan ogenblikkelijk gevangen en breng die bij Christus en onderwerp je denken aan Hem (2 Korinthiërs 10 vers 5). Zulke gedachten zijn influisteringen van de duivel. Geef hem geen kans. Oordeel je denken. Neem er afstand van. Wees radicaal. Deze verdorven vorm van denken ontstaat vaak door wat je ziet of hoort. Niet dat je daaraan altijd kunt ontkomen. Maar het denken wordt vergiftigd als je jezelf ervoor openstelt.

Zijn er niet veel mannen die naar tv programma's, kijken waar met huwelijksrouw wordt gespot? En is het geen bekend gegeven dat heel wat mannen stiekem erotische sites op internet bezoeken? Alles, tot de verderfelijke zonde toe, ligt tegenwoordig letterlijk binnen handbereik: met een enkele vingerbeweging, een druk op de (muis)knop, worden we de wereld in al zijn aantrekkelijkheid en verdorvenheid binnengevoerd.

Draai je om als je iets ziet waardoor er begeerte kan ontstaan. Eruit met die video, die dvd of dat boek, gooi weg dat spul waarin dingen voorkomen die je gedachten vervuilen. Weiger om toe te geven aan de verleiding. Als de verleiding aandringt, denk dan aan de Heer Jezus. Zeg hardop bijbelverzen op. De satan legt het alleen af tegen Hem en Gods Woord. Als voor jou hier een verzoeking ligt, beantwoord deze verzoeking dan met de woorden van de Heer Jezus: *'Ga weg, satan, want er staat geschreven: 'De Heer, uw God, zult u aanbidden en Hem alleen dienen'* (Mattheüs 4 vers 10).

Ontvlucht de hoererij

Denk niet dat je sterk genoeg, of heilig genoeg, of geestelijk genoeg bent, zodat je niet verleid zou kunnen worden. Ook mensen die de Bijbel goed kennen zijn tot overspel en erger gekomen, omdat ze de illusie koesterden dat zij hun begeerten wel in de hand hadden. Zij dachten: Ik hoef niet te vluchten; ik kan dit wel aan. Maar pas op! Het is valse redenering! De begeerte is sterker dan al onze goede bedoelingen bij elkaar. Het meisje was eerlijk dat zei: 'Ik heb nooit geweten hoe sterk de lusten kunnen zijn.'

Tegen begeerten vechten helpt niet. Het enige dat helpt is: vluchten, vluchten tot de Heer Jezus, vluchten in Zijn bescherming. Vluchten is geen teken van zwakheid, maar van karakter en kracht. Neem een voorbeeld aan Jozef. Dag aan dag wilde de vrouw van zijn baas hem verleiden om met haar naar bed te gaan (Genesis 39 vers 10). Jozef was een knappe jongeman, die ook zijn gevoelens had. Maar hij weigerde met de woorden: '*Hoe zou ik dan dit grote kwaad doen en zondigen tegen God?*' (vers 9). Als zij hem tenslotte vastgrijpt en hem tot seksuele omgang wil dwingen, vlucht Jozef naar buiten (vers 12).

Hij deed het enige wat hem voor zonde kon bewaren: vluchten. Hij bracht in praktijk waartoe jij en ik worden opgeroepen in 1 Korinthiërs 6 vers 17: '*Ontvlucht de hoererij!*' Deze oproep geldt voor getrouwen en ongetrouwen.

Open zijn

Als trouw de basis van het huwelijk is, verbergen man en vrouw niets voor elkaar. Zeg de ander alles wat je bezig houdt, waar jij het moeilijk mee hebt, maar ook waarvoor jij je wilt inzetten. Ga dat delen met elkaar, wees daarin open naar elkaar toe. Het zou niet zo moeten zijn dat een vrouw moet raden waarmee haar man zich bezig houdt, wat er in hem omgaat. Want na verloop van tijd, als het voor elkaar verstoppertje-spelen lang genoeg heeft geduurd, wordt men op een schokkende manier met de harde werkelijkheid geconfronteerd: de ander gaat er vandoor.

Daarom nog eens: gooi jezelf open naar de ander toe en luister als de ander zich voor jou opengooit. Dat kan even schrikken zijn, maar je zult versteld staan van de resultaten. Nooit heeft iemand spijt gehad van het zich openstellen voor de ander. Integendeel, de verzuchting is bijna altijd: had ik het maar eerder gedaan. Zorg ervoor dat het niet zover komt.

Gesprek

Daarom wil ik wijzen op één van de waardevolste facetten in een huwelijk en dat is: het gesprek. Het gesprek overtreft het facet seks. Blijf met elkaar in gesprek. Als de man wat gesloten is, laat de vrouw dan al het nodige doen om hem ertoe te brengen zijn innerlijk onder woorden te brengen, zich uit te spreken. In het algemeen heeft een vrouw meer behoefte aan communicatie dan een man. Maar al heeft de man die behoefte niet zo sterk, dan moet hij toch de noodzaak ervan (gaan) inzien. Het gesprek is van onschatbare waarde. Pas op voor vijandige stiltes, ze zijn dodelijk. Houd het gesprek open.

Er zijn heel wat huwelijken die na ongeveer 25 jaar alsnog stuk gaan. Dat is vaak het moment waarop de kinderen de deur uit zijn. Man en vrouw komen plotseling tegenover elkaar te zitten en ze ontdekken dan dat ze elkaar niets meer te vertellen hebben. Wat hen aan elkaar bond, waren de kinderen. Nu zijn die van het dagelijks toneel verdwenen en daarmee is ook alle communicatie verdwenen. Ze zijn min of meer op elkaar uitgekeken. Daarom is er iets dat nog erger is dan een slecht huwelijk en dat is een saai huwelijk, een huwelijk waaruit elke communicatie weg is.

Een niet-gelovige collega zei eens tegen mij, dat het grootste probleem waardoor er spanningen in de huwelijken ontstaan het communicatieprobleem is. Dat had hij niet met zijn vrouw. Hij en zijn vrouw hadden elkaar altijd wat te vertellen. Hij begreep niet dat je als man en vrouw zomaar langs elkaar heen kon leven. Ook volgens hem moest, dat als je helemaal bent uitgepraat, de zaak wel stuk gaan.

Gods Woord en gebed

Het Woord van God, de Bijbel is van onschatbare waarde voor het huwelijksleven. Zonder het dagelijks samen luisteren naar wat de Heer te zeggen heeft en Hem te zoeken in het gebed, ontbreekt de belangrijkste factor in het huwelijk: God. Het geluk in het huwelijk wordt pas echt realiteit, als wordt waargemaakt wat in Prediker 4 vers 12 staat: *'Een drievoudig snoer wordt niet spoedig verbroken.'*

Man en vrouw, met God erbij met Wie zij in gemeenschap mogen leven, geeft een samenlevingsverband dat alle stormen kan trotseren. Doen zich problemen voor, dan kunnen ze die in het gebed aan God vertellen en aan de hand van Zijn Woord trachten op te lossen. Maar niet alleen in geval van problemen: het is een rijkdom te leven in het besef dat Hij overal bij betrokken wil zijn. Het geeft het huwelijk zijn werkelijke waarde en vreugde.

6. HET GEZIN

Het Vaderhuis

Het huwelijk is dus een instelling van God. Het is de legitieme sfeer die Hij creëerde en waarbinnen mag worden genoten van de seksualiteit als een gave van Hem. Maar dat niet alleen. Het huwelijk is ook de enige en tevens ideale relatievorm waarbinnen kinderen geboren kunnen worden. De geborgenheid van een vader en moeder die elkaar trouw hebben beloofd en elkaar trouw zijn, is de ideale sfeer om op te groeien en tot volle ontplooiing te komen.

God heeft niet alleen het huwelijk bedacht, Hij is ook de Ontwerper van het gezin. Het huwelijk is een beeld van hemelse dingen, van Christus en Zijn gemeente. Dat geldt ook voor het gezin. De verhoudingen in het gezin zijn bedoeld om op aarde de verhoudingen tussen de hemelse Vader en Zijn kinderen te weerspiegelen. Het gezin mag iets weergeven van het Vaderhuis.

Evenals bij het huwelijk doet de satan er alles aan om gezinnen te verwoesten. Hij haat elke uitbeelding van Gods liefde op aarde. Daarom heeft hij zoveel baat bij het samenwonen als surrogaat van het huwelijk. Het voorrecht om iets van het Vaderhuis te kunnen weerspiegelen, ontbreekt bij het samenwonen totaal.

Kinderwens

Bij samenwoners ontbreekt in bijna alle gevallen de wens om in hun relatie kinderen te hebben. Aan samenwonenden is gevraagd waarom zij voorlopig kinderloos wilden blijven. De ondervraagden gaven o.a. als argumenten dat ze zich te jong vonden, dat ze zich dan te gebonden voelden, dat ze eerst van het leven wilden genieten, studeren, elkaar beter leren kennen, of dat ze er nog geen behoefte aan hadden. Als argumenten voor een blijvende kinderloosheid werden gegeven: onzekerheid relatie, bewegingsvrijheid, financiële overwegingen.

Het behoeft nauwelijks toelichting dat dit past in het denken en leven van de hedendaagse mens, die alleen uit is op bevrediging van de eigen, dus egoïstische wensen. Zo denkt en leeft de mens die zich van God en Zijn opdracht niets aantrekt, er niet eens naar vraagt, mogelijk er zelfs helemaal niets van weet. Mede vanwege deze laatste mogelijkheid is dit boekje geschreven. Mensen weten niet meer wat God heeft gezegd. Daardoor hebben ze geen zicht op de ware bedoeling van het leven en de zegen die daaraan verbonden is.

Het al eerder aangehaalde gezinsrapport van het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) vermeldt ook nog iets over het uitstellen van het huwelijk en het moederschap. Het rapport zegt dat het uitstellen van het huwelijk een van de oorzaken is dat vrouwen hun eerste kind later krijgen of het moederschap nooit beleven. Andere oorzaken voor het late moederschap of het uitblijven daarvan zijn volgens de rapporteurs dat vrouwen willen werken en dat er voorbehoedmiddelen beschikbaar zijn.

Het SCP wijst op de risico's van het uitgestelde moederschap. 'De keuze voor uitstel van moederschap kan ongewild overgaan in definitieve kinderloosheid. Voor veel vrouwen die uiteindelijk wel een kind wensen, is dat een grote teleurstelling, die het welzijn ernstig aantast.' Waarvan acte!

Kinderen horen erbij

Huwelijk en gezin zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Het krijgen van kinderen hoort er helemaal bij. Dat gegeven mag in een huwelijk niet uitgeschakeld worden. De bedoeling van seksualiteit is tweeledig. Ze is door God gegeven als een middel tot voortplanting (Genesis 1 vers 28) en als een uitdrukking van liefde (Genesis 2 vers 23, 24). Het begint bij jonggehuwden steeds meer een uitzondering te worden om er vanaf de trouwdag naar uit te zien dat God de geslachtsgemeenschap zal zegenen met het geven van kinderen. Kinderen te zien als '*een erfdeel van de HERE*' en '*de vrucht van de schoot*' als een beloning (Psalm 127 vers 4), komt steeds verder van de hedendaagse beleving af te staan.

Bij mensen die gaan samenwonen is er meestal geen besef dat seksualiteit door God ook, en wel in de eerste plaats, als middel tot voortplanting is gegeven. Zij die van huis uit beter zouden moeten weten, negeren God hierin eenvoudig. Dat zal niet met zoveel woorden worden gezegd, maar alle nuttigheidsredeneringen komen daar wel op neer. Is men eenmaal van plan om kinderen 'te nemen', dan zie je vaak dat men alsnog gaat trouwen. Men voelt veelal aan dat het getrouwd zijn de kinderen meer bescherming biedt dan het losse verband van samenwonen, maar ook die aanvoeling wordt steeds minder.

Let wel, in het voorgaande spreek ik alleen over mensen die geen kinderen *willen*, die *bewust* kinderloos blijven. Ik heb het niet over echtparen die graag kinderen gekregen zouden hebben, daar vaak om hebben gebeden, maar aan wie God de kinderzegen onthoudt. De bedoeling die God daarmee heeft, zal voor elk onvrijwillig kinderloos echtpaar anders zijn. Van meerdere kinderloze echtparen weet ik hoezeer zij tot zegen voor kinderen zijn geweest. Ik denk aan adoptie en de vele vormen van kinderwerk.

Ontbinding van het gezin, gevolgen voor de kinderen

Het aantal standaardgezinnen – vader, moeder en kinderen – neemt steeds verder af. Bijna de helft van de huwelijken strandt. Een groeiende groep kinderen groeit op in een éénoudergezin. In 1971 was nog 47 procent van de éénoudergezinnen het gezin van een weduwe of weduwnaar. In 35 procent van de gevallen ging het toen om echtscheiding. Begin 1994 was nog slechts 10 procent van de éénoudergezinnen het gezin van een weduwe of weduwnaar en 68 procent het gevolg van een scheiding. De effecten daarvan voor kinderen zijn niet te overzien.

De eerste twee jaar na het uiteengaan van vader en moeder blijken veel kinderen uit hun evenwicht te zijn. Eenderde van alle jongeren die opgroeien in een gezin van gescheiden ouders, heeft blijvend

problemen. Bovendien hebben zij als volwassenen een verhoogd risico zelf in een scheidingsprocedure terecht te komen⁴.

Onlangs had mijn vrouw boodschappen gedaan. Ze had er 'Tsjakka!, het jeugdblad van Boodschappen' bij gekregen. Er was in een eerder nummer een oproep gedaan aan kinderen van gescheiden ouders om te schrijven hoe ze dat beleefden. In het nummer waarmee mijn vrouw thuiskwam (nr. 3, april 2003) stond een aantal van die brieven. Kinderen schrijven dat ze het erg vinden, erom moeten huilen, jaloers zijn op hun vriendjes van wie het gezin intact is.

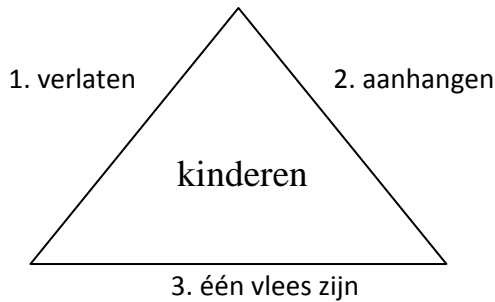
De redactie van het blad reageert erop. Haar 'troost' is mistroostig: 'Je hebt nu twee kamers en er is rust gekomen in huis.' 'Gelukkig heeft je moeder weer een leuke vriend.' 'Als je er goed over nadenkt, ontdek je in de loop van de tijd dat het tóch beter is zo. Voor iedereen, ook voor de kinderen.' Zo krijgen de kinderen een fopspeen in hun gevoelens gestopt; ze worden voor de gek gehouden met niets anders dan drogredenen en leugens.

Een beschermende driehoek

Als we binnen de sfeer van het huwelijk denken aan het krijgen van kinderen, begrijpen we dat kinderen de vrucht zijn van de innigste liefde tussen de ouders. Het is een misdaad ten opzichte van de kinderen hen te verwekken buiten de volgende driehoek. De zijden van de driehoek zijn:

1. verlaten,
2. aanhangen,
3. één vlees zijn.

4 Het gezinsrapport van het SCP, 1997.

Uitsluitend binnen deze driehoek is plaats voor kinderen. Je ziet ze dan als geboren uit een lichamelijke vereniging van man en vrouw, omgeven door de liefde en de zorg van de ouders, en beschermd en beschermd door de huwelijksband.

Geen kinderen willen

Door het gebruik van allerlei voorbehoedmiddelen is de beleving van de seksualiteit helemaal los te koppelen van het krijgen van kinderen. Dat is heel jammer en ook heel erg. De eerste keer dat God over de betekenis van de seksualiteit spreekt, heeft deze betrekking op het krijgen van kinderen (Genesis 1 vers 27). Ik heb al aangegeven dat seksualiteit zeker *niet alleen* gericht is op het krijgen van kinderen. Maar in het huidige geestelijke klimaat is seksualiteit wel haast uitsluitend een genotmiddel geworden, zonder enige relatie tot het krijgen van kinderen. En dat het huwelijk de enige sfeer is waarbinnen seksualiteit beleefd mag worden, wordt ook al door meniggen als ouderwets beschouwd.

Overigens wil ik natuurlijk niet zeggen dat een huwelijk waarin geen kinderen geboren worden niet een volwaardig huwelijk zou zijn. Dat is een volwaardig huwelijk. Maar als men zijn best doet (voorlopig) geen kinderen te krijgen, gaat men volledig voorbij aan wat God erover heeft gezegd. Een indirecte aanwijzing lezen we in 1 Timotheüs 5 vers 14: *'Ik wil dan dat jongere weduwen trouwen,*

kinderen krijgen, ...' Trouwen en kinderen krijgen worden daar in één adem genoemd.

Gods opdracht

Als je trouwt, begin je met de vorming van een gezin en stel je je in principe open voor het krijgen van kinderen. Het verlangen naar kinderen is een verlangen dat God Zelf bij de schepping in de mens heeft gelegd. Dat verlangen kan gedood worden of op een zijspoor worden gerangeerd, als je je niet voortdurend door het Woord van God laten doorlichten om zo de invloed van de tijdgeest te kunnen ontdekken en te weerstaan. Het je bewust afsluiten voor het krijgen van kinderen vanaf het moment dat je getrouwd bent, of dat nu voor een poosje is of definitief, is onbijbels.

Hierbij denk ik niet aan gevallen waarin een duidelijke medische reden aanwezig is. Nee, het gaat om gevallen waarbij men normaliter gewoon kinderen zou kunnen krijgen, maar waar men zich daarvoor om andere dan medische redenen afsluit. Dat kunnen alleen praktische overwegingen zijn. Maar welke praktische reden is er te bedenken, waarmee de opdracht van God (Genesis 9 vers 1) buiten werking wordt gesteld? Als er zulke redenen zijn, is het beter om te wachten met trouwen, want kinderen krijgen hoort gewoon bij trouwen.

Zorg voor het gezin

Wie als man bijvoorbeeld nog niet in staat is zijn gezin naar behoren financieel te verzorgen moet dáárvor eerst zorgen: *'Maak buiten uw werk gereed en bereid het voor u op het veld, daarna kunt gij uw huis bouwen'* (Spreuken 24 vers 27). Eerst een baan met een inkomen en dan kun je trouwen, 'je huis bouwen'. Dat is Gods orde. Maar God zal zeker ook voorzien in een mogelijkheid om te trouwen als iemand onvrijwillig werkloos is.

Maar tegenwoordig denken veel jongeren gerust te kunnen trouwen als er wat financiële middelen zijn, een studiebeurs of zo. Ze maken zich in het geheel niet druk over de eventuele geboorte van kinderen.

Immers, de noodzaak om te wachten met trouwen met het oog op het krijgen van kinderen is niet aanwezig, omdat voorbehoedmiddelen onbeperkt verkrijgbaar zijn. Vaak vindt er op deze manier een niet gerechtvaardigde scheiding plaats tussen seksualiteit en het krijgen van kinderen. God heeft het krijgen van kinderen als een aparte opdracht aan Adam en Eva gegeven om ook daaraan te voldoen.

Góds doel

Als man en vrouw nog niet ten prooi zijn gevallen aan het postmoderne denken, zullen ze ernaar verlangen kinderen te krijgen. Dat verlangen is hun door God gegeven. Je ziet dit verlangen in elk geval bij alle Godvrezende vrouwen in de Bijbel. Het is waar: door kinderen word je minder vrij om te gaan en te staan waar je zou willen. Zeker brengt het opvoeden van kinderen zorgen en vermoeidheid met zich mee, vraagt het een continue inzet.

Maar te weten en zich steeds te realiseren dat het de kinderen zijn die God in Zijn genade heeft gegeven (zie Genesis 33 vers 5) is een enorm motief om aan deze opdracht te voldoen. Kinderen worden aan ouders toevertrouwd om ze op te voeden voor Hem. Het is Gods methode om Zijn Vaderhuis vol te krijgen. Is het geen geweldig voorrecht dat God ons wil inschakelen om dat voornemen te vervullen?

Conclusie

Mijn conclusie zal geen vraag zijn. Jij moet de jouwe trekken. Ik zeg niet dat ik alle aspecten heb belicht die met trouwen en samenwonen samenhangen. Voor zover ik kan nagaan, heb ik wel de wezenlijke aspecten ervan tegen het licht gehouden. Het licht van de Bijbel, wel te verstaan. God heeft het laatste woord. Toch ook in jouw leven? Ik hoop dat jouw keus ondubbelzinnig vóór het huwelijk is. Ga niet voor minder!

